

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktualitātes zemes dzīļu jomā un kūdras nozarē

Alda Ozola

*Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos*

alda.ozola@varam.gov.lv

Rīga, 14.09.2017.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VARAM aktualitātes kūdras apsaimniekošanas jomā

Normatīvie
akti

- Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm»

Kūdras
stratēģija

- Kūdras ilgtspējīgas izmantošanas stratēģija 2018.-2050. gadam

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm»

Likumprojekti

Zemes dzīļu izmantošanas licences termiņu pagarināšana, lai kūdras ieguvē nodrošinātu ilgtspējīgu izpēti, ieguvi un resursa apsaimniekošanu

Zemes dzīļu izmantošanai noteikto administratīvo procedūru nodošana VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts «Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm»» (VSS-870) (1)

14.09.2017

Likumprojekts *nav saskaņots* jautājumā par spēkā esošo publisko personu zemes nomas līgumu, kas noslēgti līdz 2018.gada 1.janvārim, pagarināšanas nosacījumiem (*Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums*).

Likumprojekts paredz, ka, pagarinot nomas līgumu, maksu nosaka atbilstoši sertificēta vērtētāja veiktajam tirgus novērtējumam.

2017.gads

Notikušas 2 starpinstitūcijas sanāksmes, 4 elektroniskās saskaņošanas, kā arī divpusējas sarunas ar iesaistītajām pusēm

22.12.2016.

Likumprojekts izsludināts VSS

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts «Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm»» (VSS-870) (2)

Licences termiņš kūdras ieguvei– **75 gadi**

*Termiņš noteikts, lai atradni varētu izstrādāt
un arī rekultivēt*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts «Grozījumi likumā «Par zemes dzīlēm»» (VSS-458)

- **izsludināts** VSS 2017.gada 27.aprīlī
- likumprojekts **tieks precizēts** atbilstoši saņemto atzinumu iebildumiem
- pirmā starpinistitūciju sanāksmē **plānota** oktobra sākumā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kūdras izmantošanas stratēģijas mērķi

- **Novērtēt** kūdras ilgtspējīgu izmantošanu, ņemot vērā visu saistīto nozaru un vides aizsardzības intereses
- **Radīt priekšnoteikumus** racionālai un iespējami videi draudzīgu purvu un kūdras izmantošanai un kūdras ražošanas nozares attīstībai
- **Nodrošināt** kūdras nozari ar aktuālu informāciju par pieejamiem kūdras resursiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Identificētās problēmas (1)

- Nav noteikts, kāda daļa no purviem **aizsargājama, kāda izmantojama** kūdras ieguvei
- Nav informācija par **pieļaujamām ieguves platībām un apjomiem**, lai sniegt pamatu stabilai nozares attīstībai
- Nav noteikta tāda zemes **nomas maksas aprēķināšanas metodika**, kas nodrošinātu saprātīgu izsoles cenu, tajā iekļaujot gan visu veidu kūdras ieguvi, gan rekultivāciju.
- **institucionālā sadrumstalotība** traucē nozares attīstību
- **Datu atšķirības** dažādos informācijas avotos neļauj izdarīt korektus secinājumus
- **Kūdras atradņu ģeotelpiskie dati** lielākoties ir papīra formātā, nav digitalizēti, sistematizēti un elektroniski apstrādājami

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Identificētās problēmas (2)

- **Informācija** par kūdras atradnēm **neatrodas vienuviet**
- Nav **metodikas un darbības plāna «pamesto»** (kur agrāk notikusi ieguve) teritoriju pilnvērtīgai izvērtēšanai (ģeoloģiskajiem, saimnieciskie, bioloģiskie aspekti) to tālākai izmantošanai
- jāizstrādā un jāverificē **nacionālas metodes siltumnīcefekta gāzu** (SEG) emisiju rēķināšanai
- Neviennozīmīgs **terminu** lietojums
- Netiek **sagatavoti speciālisti kūdras nozarē**, saistītajās nozarēs - meliorācijā un purvu hidroloģijā
- jārada un jāievieš jauni **inovatīvi produkti**
- **Neracionāla** purvu izmantošana: tiek izmantots augšējais slānis, purva dziļākie slāņi paliek neizstrādāti, jo **nav pieprasījuma pēc** tā saucamās «**tumšās**» kūdras

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpmākie rīcību virzieni

- **Pilnveidot** purvu izmantošanas juridisko ietvaru un celt institucionālo kapacitāti
- **Veikt** kūdras atradņu inventarizāciju
- **Pilnveidot** ģeoloģiskās informācijas pieejamību
- **Veicināt** kūdrāju izmantošanas sociālekonomisko atdevi
- **Nodrošināt** nozares speciālistu sagatavošanu un sabiedrības izglītošanu
- **Veicināt** purvu un kūdras resursu zinātnisku izpēti un jaunu inovatīvu produktu izstrādi un aprobēšanu
- **Mazināt** kūdras ieguves ietekmi uz klimata pārmaiņām
- **Nodrošināt** kūdras ieguves vietu rekultivāciju

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

